

Praxis 2024

Verpleegkundig Specialist Geestelijke Gezondheidszorg

**CONTINGENTIE MANAGEMENT BIJ EEN STOORNIS
IN HET GEBRUIK VAN COCAÏNE**

Marte Rommes

MARTE ROMMES (36) studeerde in 2011 af als HBO-verpleegkundige. Zij wist na haar eerste stagedag in de psychiatrie dat dit de doelgroep was waarmee zij wil werken. In 2015 rondde zij de opleiding tot sociaal psychiatrisch verpleegkundige af. Door de aanwezigheid van verpleegkundig specialisten GGZ in haar team werd zij geïnspireerd om in 2021 te starten met de opleiding tot verpleegkundig specialist GGZ bij de ParnassiaGroep.

Het eerste opleidingsjaar was in de kliniek Rotterdam Alexander, onderdeel van Antes, waar zij werkte met volwassenen met verslavingsproblematiek en comorbide psychiatrische stoornissen. Het tweede jaar werkte zij bij Youz in het team intensieve behandeling thuis (IBT), waar zij jongeren en hun ouders hielp tijdens crisisgevoelige perioden. Deze werkzaamheden combineerde zij met werken in het FACT-team voor jongeren van 14 tot 23 jaar. Het laatste opleidingsjaar deed zij ervaring op bij het ACT-team voor ouderen, waar psychiatrische problematiek gecombineerd met zorgmijding, verslaving, somatiek, cognitief functioneren en sociaal-maatschappelijke problemen centraal stonden.

De opleiding heeft bijgedragen aan haar ontwikkeling als professional op verpleegkundig en medisch gebied. Na de opleiding gaat zij werken in de kliniek voor verslavingszorg op de afdeling voor jongeren van 14 tot 24 jaar.

Contingentie management bij een stoornis in het gebruik van cocaïne

Een beschrijvend, kwalitatief onderzoek middels een thematische analyse naar de ervaringen van patiënten met een stoornis in het gebruik van cocaïne behandeld met contingentie management bij Brijder Verslavingszorg.

Aanleiding

Contingentie management is aangetoond effectief te zijn bij patiënten met een stoornis in het gebruik van cocaïne. Binnen de ambulante behandelafdeling van Brijder worden bij deze behandeling hoge uitvalpercentages geconstateerd zonder kennis over de factoren die hierop van invloed zijn. Het ontbreekt aan inzicht in de ervaringen van patiënten die deze behandeling hebben doorlopen.

Doel

Het verkrijgen van inzicht in de ervaringen van patiënten met een stoornis in het gebruik van cocaïne die behandeling met contingentie management ontvingen bij de ambulante behandelafdeling van Brijder. Deze inzichten dragen bij aan de verdere ontwikkeling en invoering van de behandeling met contingentie management.

Methode

Kwalitatief onderzoek middels de thematische analyse met dataverzameling door semigestructureerde interviews bij zeven mannelijke respondenten.

Respondent	Leeftijd	Behandeltraject
1	57	Vroegtijdig beëindigd
2	35	Volledig doorlopen met tussentijds terugval
3	43	Vroegtijdig beëindigd
4	53	Volledig doorlopen met tussentijds terugval
5	53	Volledig doorlopen zonder terugval
6	52	Volledig doorlopen zonder terugval
7	55	Vroegtijdig beëindigd

Brijder PG

Marte Rommes
Verpleegkundige in opleiding tot specialist

RESULTATEN

Behandelmethodiek

De vaste urinecontroles en het direct zichtbare resultaat van eigen gedrag, met direct opvolgende consequentie, waren voor respondenten het belangrijkste aspect van de behandeling.

Behandelgesprekken

De afwezigheid van behandelgesprekken werd door respondenten als gemis ervaren. Craving en terugval bleven hierdoor onbesproken en lijken een verklaring voor het hoge uitvalpercentage.

“Als er meer contact was geweest, dan had ik de behandeling misschien langer volgehouden”

“Er is geen middenweg, het is alles of niets, dat is heel overzichtelijk. Zo kan je jezelf en anderen niet voor de gek houden. Ik voelde wel een stukje trots wanneer ik een bon overhandigd kreeg, dat had ik toch maar mooi gedaan”

“Als andere problemen niet verwerkt zijn die er wel voor zorgen dat je zoveel gebruikt, dan gaat deze behandeling niet werken. Ik ben niet voor niets mijn gevoelens gaan dempen met gebruik; daar is in deze behandeling geen aandacht voor”

“Als je zelf niet gemotiveerd bent om te stoppen dan is die coke sterker, weet je, anders helpt die beloning van die bon ook niet”

Persoonlijke omstandigheden

De mate van gebruik en intrinsieke motivatie zijn van belang om behandeling te doen slagen. Comorbide problemen en sociaal-maatschappelijk omstandigheden zijn van invloed op haalbaarheid abstinentie, ongeacht de interventie.

CONCLUSIE

De behandeling heeft meer kans van slagen wanneer individuele behandelcontacten worden toegevoegd aan de bestaande methodiek van urinecontroles en het beloningsstelsel, de intrinsieke motivatie bij aanvang behandeling voldoende is onderzocht, en er aandacht is voor comorbide problemen en persoonlijke omstandigheden van de patiënt.

